

رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی گروه تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی

- عنوان طرح: تولید خوراک دام از سرشاخه نیشکر فرآوری شده
- سازمان مجری: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
- نماینده: دکتر مرتضی رضایی
- همکاران: ابوالفضل عباسی، مجتبی زاهدی فر و اسحاق کرد نژاد
- موسسه همکار: موسسه جهاد نصر

چکیده طرح:

بقایای نیشکر یکی از پسماندهای کشاورزی می‌باشد که بخش قابل توجهی از این محصول اصلی نیشکر را در بر می‌گیرد که شامل سرشاخه، پیت و باگاس و ملاس می‌باشد. سرشاخه حدود بیست و پنج درصد از کل تولید این زراعت را شامل می‌گردد که در زمان برداشت ساقه نیشکر در مزرعه باقی می‌ماند و برای عملیات زراعی ایجاد مزاحمت می‌نماید. یکی از راه‌های دفع این مزاحمت آتش‌زدن آن می‌باشد که در بسیاری از مناطق نیشکر کاری چنین روشی به کار گرفته می‌شود. لیکن این عمل، طی سال‌های اخیر، از طرف سازمان‌های حمایت‌کننده محیط زیست مورد انتقاد قرار گرفته است. سرشاخه نیشکر دارای ارزش غذایی مناسبی بوده به نحوی که پروتئین خام و انرژی‌زایی آن نسبت به کاه غلات بالاتر است و می‌توان آن را در ردیف علوفه‌های متوسط دسته‌بندی نمود. در حال حاضر حدود بیست هزار هکتار از اراضی کشت نیشکر در استان خوزستان با استفاده از هاروستر برداشت می‌گردد که حین برداشت سرشاخه و برگ گیاه بر روی زمین انباشته شده و به کمک بیلر قابل برداشت می‌باشد. با توجه به اطلاعات تولید شده امکان برداشت هشت تن در هکتار سرشاخه نیشکر بوسیله بیلر امکان‌پذیر بوده و در مجموع در حال حاضر امکان برداشت صد و شصت هزار تن از این ماده غذایی با ارزش در سال میسر می‌باشد. بر اساس اطلاعات موجود در صورت فرآوری سرشاخه به‌وسیله مواد آلی و شیمیایی ارزش غذایی آن را می‌توان افزایش داد. در این صورت مقدار پروتئین خام از مقدار ۵/۴ درصد به ۷/۹۸ درصد (در مجموع حدود ۴۸ درصد افزایش) و انرژی قابل متابولیسم از ۱/۷ به ۱/۸۸ مگا کالری در کیلوگرم (در مجموع ۱۱ درصد افزایش) ارتقا می‌یابد.

